

TOKAJ-HEGYALJA
EGYETEM

ÚTMUTATÓ SZAKMAI GYAKORLATHOZ

CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ BA
SZAKOS HALLGATÓKNAK

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
Hallgatói házirend a bölcsődei gyakorlatok idejére	4
A gyakorlati képzés célja	5
A csecsemő- és kisgyermeknevelők intézményi gyakorlatának szintjei.....	8
A gyakorlati képzés tanegységei, gyakorlati helyszínek félévi bontásban	9
I. félév.....	10
A Csoportos nevelési és pedagógiai gyakorlat tantárgyleírása	10
A hallgatók gyakorlati feladatai az 1. félév során:.....	12
II. Félév.....	15
A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat I. tantárgyleírása.....	15
A hallgatók gyakorlati feladatai az II. félév során	17
III. félév	23
A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat II. tantárgyleírása	23
A hallgatók gyakorlati feladatai a III. félév során	25
IV. Félév.....	28
A Szakmai gyakorlat I. tantárgyleírása.....	28
A hallgatók gyakorlati feladatai a IV. félév során	29
V. Félév	36
Az Szakmai gyakorlat II. tantárgyleírása.....	36
A hallgatók gyakorlati feladatai a V. félév során	38
VI. Félév	42
Az Összefüggő komplex gyakorlat tantárgyleírása	42
A hallgatók gyakorlati feladatai a VI. félév során	46
A portfólió tartalma mindkét tagozaton:.....	49
Mellékletek	50
1. sz. melléklet: Felkérő levél.....	50
2. sz. melléklet: Befogadó nyilatkozat.....	51
3. sz. melléklet: Munkanapló	52
4. sz. melléklet: „Igazolás a szakmai gyakorlat teljesítéséről”.....	53
5. sz. melléklet: Külső szakmai gyakorlat értékelőlap	54
6. sz. melléklet: A záró gyakorlat ideje, helye	55
7. sz. melléklet: Záró gyakorlati vizsga pontozólapja.....	56
8. sz. melléklet: Portfólió értékelő lap	57

Bevezetés

Kedves Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos Hallgatók és Gyakorlatvezetők!

Gyakorlati útmutatónk a Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakhoz kapcsolódó külső szakmai gyakorlatok feladatait tartalmazza. A gyakorlati helyszíneken töltött szakmai gyakorlatok a képzés szerves részei, és szorosan kapcsolódnak az elméleti felkészítéshez.

Ebben a dokumentumban megtalálják a 6 félév gyakorlati képzésére vonatkozó tudnivalókat, a tantárgyleírásokat és a tantárgyi követelményeket.

Az útmutató alapvetően a gyakorlat során elvégzendő feladatokat tartalmazza, és eligazítja a hallgatókat abban is, hogy hogyan kell megjelenniük a gyakorlólhelyeken, és hogy hogyan igazoltassák a gyakorlatukat.

A bölcsőde, s így a gyakorlóintézmények is a szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások rendszerének részei. Működésüket különböző törvények és szabályok határozzák meg. A szakmai munkát a Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja foglalja össze. Az intézmény zökkenőmentes és biztonságos működést pedig az ún. Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. Ennek részét képezi a „HÁZIREND”, melynek betartása kötelező minden bölcsőde látogató számára.

A képzési idő alatt az egyéni és a csoportos gyakorlatokon fokozatosan ismerkednek meg a bölcsődében folyó gondozó- nevelő munkával, a kisgyermeknevelői hivatással. Munkájuk akkor lesz eredményes, ha mindig alaposan felkészülnek az éppen aktuális feladataikra, határidőre elkészítik írásos anyagaikat. Ha nem értenek valamit, kérjük, kérdéseikkel forduljanak a gyakorlatvezető mentorpedagógusokhoz vagy a szakfelelőshöz.

Kívánunk Önöknek hasznos szakmai tapasztalatszerzést. A gyakorlatvezetőknek pedig köszönjük az odaadó munkát és az együttműködést.

Dr. Kissné dr. Gombos Katalin,
egyetemi docens

Hallgatói házirend a bölcsődei gyakorlatok idejére

1) Ahhoz, hogy megkezdhessék tevékenységüket a gyerekek között, rendelkezniük kell **érvényes, évente megújításra kerülő „Egészségügyi Könyvvel.”**

2) A gyerekek között ún. váltóruha, váltócipő használata kötelező.

Ezek kiválasztásakor célszerű a következő szempontokat figyelembe venni:

- a ruházat kényelmes, nagy mozgásokat is engedő, könnyen tisztítható legyen (pl.: nadrág és póló; jó, ha zsebe is van!)
- a ruházat színe – ha a gyakorlóintézmény máshogyan nem rendelkezik – pasztell színű legyen
- a cipők, papucsok legyenek csúszásmentesek,
- a balesetveszélyes viseletek (testékszerek, nagyobb ékszerek, műkörmök, stb.), valamint a pedagógushoz nem illő ruházat viselése kerülendő.
- a higiénia megóvása érdekében javasolt a zsebben tartható kézfertőtlenítő használata.

3) Minden tevékenységük során arra kell törekedniük, hogy megóvják a kisgyermek testét és lelki épségét. Ehhez kapcsolódóan a higiénia megóvása érdekében javasolt a zsebben tartható kézfertőtlenítő használata.

4) Az egyéni és a csoportos gyakorlatok kezdési időpontját a gyakorlati beosztás tartalmazza, kérjük, annak megfelelően, időben jelenjenek meg a gyakorló intézményekben. Késni a kisgyermeknevelőnek nem lehet, ezt Önöknek is meg kell szokniuk a gyakorlat ideje alatt, hiszen gyerekeket/szülőket nem lehet várakoztatni!

5) A gyakorlat során, a személyi anyagok áttanulmányozása kapcsán sok olyan információt szereznek a gyerekekről, a családokról, melyek nem publikusak, csak a gyerekek jobb megismerését szolgálja. Ezek más, illetéktelen személy számára történő továbbítása tilos. Önökre is vonatkozik a kisgyermeknevelőkre érvényes titoktartási kötelezettség a személyiségi jogok védelme érdekében.

6) Gondozó-, nevelőmunkájuk során felelősséggel használhatják a bölcsőde helyiségeit, berendezési tárgyait, eszközeit, vigyáznak a gyerekek személyes tárgyaira.

7) A mobiltelefonok használata csak a gyermekcsoportokon kívül megengedett a pihenő időkből.

8) Dohányzásra nincs lehetőség a bölcsődék épületében és az udvarán.

A gyakorlati képzés célja

A gyakorlati képzés átfogó célja: a csecsemő és gyermeknevelő hivatásra való felkészítés, a szak képzési és kimeneti követelmények szerinti szakmai kompetenciák kialakítása, elmélyítése.

További cél, képet adni a hallgatók számára azon intézmények munkájáról, ahol a 0-3(5) éves korú gyermekek szakszerű napközbeni ellátásával foglalkoznak, amelyekben a végzést követően szakemberként elhelyezkedhetnek.

Ismereteket és élményeket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, a felnőtt és a gyermek kapcsolatáról, az egyes ellátási formák szakmai alapelveiről.

A gyakorlati képzés fejleszti azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 0-3 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére, és hozzájárul a szakmai szocializációhoz, a kisgyermeknevelői hivatás iránti elköteleződéshez.

A gyakorlatok során elvégzett feladatok segítik az elméleti ismeretek mélyülését, és megalapozzák a további tanulmányokat.

[illegible]

A **nappali** tagozatos hallgatók a helyi gyakorló intézményekben teljesítik gyakorlatukat a. A VI. féléves egybefüggő külső szakmai gyakorlat ideje alatt pedig a lakóhelyükhöz közeli, a hallgatók által választott kisgyermek-nevelési intézményben gyakorlatozhatnak. Az utolsó félév feladatairól készült portfólió védésével zárul a gyakorlati képzés.

A **levelező** munkarend szerinti képzésben a hallgatók a gyakorlatot tömbösítve teljesíthetik. A 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról 17. § (3) bekezdése szerint „A részidős képzés lehet esti vagy levelező képzés munkarendje szerint szervezett képzés. A részidős képzés időtartama - kivéve a szakirányú továbbképzést - a teljes idejű képzés tanóráinak legalább harminc, legfeljebb ötven százaléka lehet.” A részidős, levelezős munkarendben teljesítendő gyakorlati óraszám a fenti jogszabály értelmében került meghatározásra, melyet a tantárgyleírások tartalmaznak. A levelezős hallgatók a képzés ideje alatt a lakóhelyükön elérhető, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó feladatoknak megfelelő, általuk választott intézményekben tölthetik a gyakorlataikat. Amennyiben nem találnak önállóan gyakorlóléhelyet, úgy a gyakorló bölcsődében teljesíthetik a követelményeket. A gyakorlati vizsga és portfólióvédés a hatodik félévben a szakfelelős által kijelölt bölcsődékben tehető le.

Mindkét tagozaton az adott félévre tervezett gyakorlati tárgy teljesítéséhez az alábbiak szükségesek:

- a Hallgató a gyakorlati terephely(ek)en vezetett munkanaplóval igazolja a részvételét, amelynek eredetijét vagy szkennelt másolatát a félév végén csatolja a terepnaplóhoz;
- a tantárgyleírások után részletezett feladatlista szerint dolgozik a gyakorlati helyen,
- a tapasztalatait a megadott szempontok alapján terepnaplóban rögzíti, melyet a szemeszter végén benyújt a kurzus oktatója által megadott határidőre.

A csecsemő- és kisgyermeknevelők intézményi gyakorlatának szintjei

A kisgyermeknevelői tevékenységek begyakorlása a képzés során fokozatosan történik. Minden új ismeret és/vagy tevékenységrendszer gyakorlati kipróbálása és begyakorlása az alábbi 3 szintnek megfelelően zajlik.

1. A tájékozódás, az ellátó intézmények és tevékenységek megismerésének szintje

A hallgató a gyakorlat alatt az egyes intézményekben ismerkedés, tájékozódás céljából tölti idejét. Célzott beszélgetést folytat az intézmény vezetőjével és munkatársaival, információkat gyűjt az intézmény szociális ellátásban betöltött funkciójáról, tevékenységéről, személyi és tárgyi feltételeiről. Új gyakorlati helyen vagy új tevékenységrendszer tanulásakor a tantárgyhoz kapcsolódóan megfigyeli az adott munkafolyamatot.

2. A tevékenységek begyakorlásának szintje

A hallgató az elméleti órák alatt tanultakat a gyakorlólhelyen a mentorpedagógus felügyelete mellett kipróbálja. A folyamatos napirendhez illeszkedve kapcsolódik be a gyakorlólhely életébe, és a tanult műveleteket kipróbálja. A tevékenységsorok részfeladatait végzi el, gyakorolja, egyre fokozódó önállósággal.

3. Az önálló tevékenység szintje:

A hallgató önálló munkát végez a bölcsődei csoportban. Átfogó képet szerez a bölcsődében folyó szociális gondozó-nevelő munkáról, a csecsemő- és kisgyermeknevelő munkaköréről, a bölcsődei élet egészéről. Az eredményes csecsemő- és kisgyermeknevelő tevékenységhez szükséges készségek, jártasságok, képességek birtokában önállóan valósítja meg a bölcsődés gyermek gondozását, nevelését.

A képzés során az új ismeretek mindig ezen szinteknek megfelelően kerülnek begyakorlásra. A tantárgyleírások tartalmazzák részletesen, hogy milyen tevékenységnél melyik szinten várható el feladatmegoldás a hallgatótól.

A gyakorlati képzés tanegységei, gyakorlati helyszínek félévi bontásban

tantárgy	Adott terephelyen előírt óraszám					
	félév	nappalis	terephelyek	levelezős		feladatok
Csoportos nevelési és pedagógiai gyakorlat	I. félév	1 óra hetente tömbösítve= 5 óra a bölcsődében, a többi helyen 2-2 óra	Bölcsőde	1-1 óra	5 óra	monitorizás, adatgyűjtés
			Óvoda			
			Család és Gyermekjóléti Központ, és/vagy Család és Gyermekjóléti Szolgálat			
			Védőnői Szolgálat			
			Gyermekorvosi rendelő			
Csoportos kisgyermek gondozási gyakorlat I.	II. félév	heti 2 óra	Bölcsőde	10 óra/ félév, 2-3 nap		interjú, megfigyelés: foly. napirend, átvétel, étkezés, önreflexió
Csoportos kisgyermek gondozási gyakorlat II.	III. félév	heti 4 óra	Bölcsőde	4 nap	20 óra/ félév, min. 5 nap	3 gondozási feladat részletezése, beteg gyermek - esetleírás, kórházi hosp.
			Kórház gyermekosztály, újszülött osztály	1 alkalom		
Szakmai gyakorlat I.	IV. félév	heti 4 óra	Bölcsőde	3 nap	20 óra/ félév, min. 5 nap	interjú (elvek, kapcsolat, beszoktatás,) dokumentáció, megfigyelés, adatgyűjtés, hospitálás
			Időszakos gyermekfelügyelet	1 nap		
			Gyermekotthon	1 alkalom		
Szakmai gyakorlat II.	V. félév	heti 4 óra	Bölcsőde	4 nap	20 óra/ félév, min. 5 nap	megfigyelés: spontán érés, gyakorlás: fejl. napló, csop. napló, szülőkkel komm., hospitálás: szülőcsop. besz.
			Alternatív kisgyermekellátó hely vagy Biztos Kezdet Gyerekház	1 nap		
Összefüggő komplex gyakorlat	VI. félév	heti 10	Külső bölcsőde és/vagy alternatív kisgyermekellátó intézmény	50 óra/ félév, min, 7 nap kisgyermeknevelői munkarendben (7 órában)		Gyermekellátási alaptev. fokozódó önállósággal és aktivitással. Egyéni és csoportos tanácsadás, adminisztrációs feladatok, spontán érés támogatása, PORTFÓLIÓ

I. félév

A Csoportos nevelési és pedagógiai gyakorlat tantárgyleírása

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Csoportos nevelési és pedagógiai gyakorlat	Kreditértéke: 2
Tantárgy kódja: THE_00032_N_2_G, THE_00032_L_2_G	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege (kredit%) - elmélet: 0% - gyakorlat: 100% „képzési karaktere”: kiegyensúlyozott	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: heti 1 az adott félévben tömbösítve	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
A számonkérés módja: aláírás + gyakorlati jegy	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy oktatásának célja: A csecsemő és kisgyermeknevelő hivatásra való felkészítés elindítása. Tapasztalatszerzés biztosítása azon intézményekről, amelyek a kisgyermekek ellátásában részt vállalnak. A kisgyermekellátás különböző területeiről globális szemléletmód kialakítása, valamint az ellátási formák sokszínűségének megismertetése. Tapasztalatokat és ismereteket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, a felnőtt és a gyermek kapcsolatáról, az egyes ellátási formák szakmai alapelveiről. Azon jártasságok és készségek fejlesztése, amelyek alkalmassá teszik a hallgatókat a 0-3 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére. Helyszín: Bölcsőde, Óvoda, Család és Gyermejkölési Központ, és/vagy Család és Gyermejkölési Szolgálat, Védőnői Szolgálat, Gyermekorvosi rendelő Az intézményi gyakorlat szintjei: 1. szint: Tájékozódás, a gyakorlati helyszínek intézményeinek megismerése, adatgyűjtés a személyi és tárgyi feltételekről. A gyakorlati helyszíneken folyó tevékenységek megismerése: Adatgyűjtés és megfigyelés, a gyermekcsoportok működéséről, a gyermek és kisgyermeknevelők közötti kapcsolatáról, a fejlesztést elősegítő személyi és tárgyi környezetről, a szokásrendszer megfigyelése. A megfigyelés alapján a csoportra vonatkozó információk rögzítése a terepnaplóban. Hallgatói feladatok a gyakorlat során: Intézménylátogatás, monitorozás. Adatgyűjtés az intézmény személyi és tárgyi feltételeiről, a működési rendjéről, céljáról, feladatáról, ellátottjainak/klienskörének megismerése. A gyermekcsoportokban folyó tevékenységek, a folyamatos napirend, a gondozási sorrend megfigyelése. Célzott beszélgetések folytatása az intézményvezetőkkel, munkatársakkal a tevékenységükről. Információk gyűjtése az intézmény egészségügyi, szociális és köznevelésben betöltött funkciójáról, a munkát szabályozó dokumentumokról.	

Szakirodalom:

- A bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályai Módszertani levél. Budapest, NRSZH 2012
- A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34254.335408
- Óvoda: 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 363/2012.(XII.17.) Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 1997.évi CLIV. törvény az egészségügyről http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30903.339193

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Kialakítandó kompetenciák:

a) szakmai tudás:

- ismeri az intézményes kisgyermeknevelés, céljait, alapelveit, feladatait, alapvető színtereit, dokumentumait, tevékenységformáit
- ismeri a különböző kisgyermekneveléssel és kisgyermekellátással foglalkozó intézmények sajátosságait, specifikumait
- tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően ismeri a különböző kisgyermekneveléssel foglalkozó intézmények sajátosságait, specifikumait
- ismeri a szakma specifikumait szemlélve annak felelősségi szintjeit is

minimum 400 karakter (szóközökkel), maximum 1000 karakter (szóközökkel)

b) képességek:

- képes a kisgyermeknevelés különböző színterein megfigyeléseket végezni
- képes önállóan információt gyűjteni az intézményekről
- képes az intézmények közötti hasonlóságokat-különbségeket észrevenni
- képes a kisgyermeknevelésben érintett szakemberekkel kapcsolatot teremteni, kommunikálni
- képes az intézményi dokumentumokban tájékozódni
- képes gyermekközösségben adekvátan viselkedni

minimum 400 karakter (szóközökkel), maximum 1000 karakter (szóközökkel)

c) attitűdök:

- - Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi

Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása, jellemzi

minimum 400 karakter (szóközökkel), maximum 1000 karakter (szóközökkel)

d) autonómia és felelősség:

- A gyerekek között az alapvető emberi és erkölcsi normákat, viselkedési szabályokat felelősen betartja
- Felelősséget vállal a gyakorlóléhtelyen rábízott feladatokért
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja
-

Követelmény:

- Hospitálás a gyakorlati helyeken, a részvételét a Munkanaplóban vezeti.
- Az Útmutatóban részletezett szempontok szerint terepnapló készítése.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin PhD, egyetemi docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin PhD, egyetemi docens

A hallgatók gyakorlati feladatai az 1. félév során:

A BÖLCSŐDEI GYAKORLAT MEGFIGYELÉSI FELADATAI:

A bölcsőde működtetésével kapcsolatos általános információk

1. Kérjük, a következő honlapon és A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján tájékozódjon a bölcsőde tevékenységéről és írjon egy összefoglaló esszét az alábbi szempontoknak megfelelően.

- a bölcsőde szerepe, funkciója és feladatai
- a bölcsőde által nyújtott szolgáltatások,
- a bölcsődei ellátás jellemzői

2. Kérjük, figyelje meg a bölcsőde építészeti adottságait és tárgyi feltételeit, majd terepnaplójában jellemezze a megfigyelt bölcsődét az alábbi szempontok szerint!

- a bölcsőde épületének kapcsolata a környezettel (tájolás, elhelyezkedés, teleknagyság, bejáratok, szintek),
- a bölcsőde helyiségei, bejárat, előtér, átadó, a csoportszoba, fürdőszoba, kiszolgáló helyiségek jellemzése
- A bölcsőde játszókertjének jellemzése

3. A bölcsőde személyi feltételeiről tájékozódjon a helyszínen, majd rögzítse terepnaplójában a személyi feltételek jellemzőit!

- Milyen munkaköröket töltenek be a bölcsődében dolgozó szakemberek, mik a pontos megnevezések és a munkakörhöz szükséges végzettségek (kisgyermeknevelő, ételmezésvezető, gyógypedagógus, szakácsnő).
- Melyik munkakörben milyen feladatokat látnak el a dolgozók?

4. Figyelje meg és a terepnaplóban írja le

- A folyamatos napirendet, milyen napszakban milyen tevékenység zajlik a bölcsődében?
- Figyelje meg és írja le a csoportjában a gyermekek gondozási sorrendjét!

5. Tájékozódjon a tereptanárától intézmény működtetését szabályozó dokumentumokról:

- a bölcsőde működését szabályozó, jogszabályok,
- a bölcsődei gondozást-nevelést meghatározó intézményi alapidokumentumok megtekintése (Alapító okirat, Működési engedély, SZMSZ, szabályzatok pl. pénzügykezelési, munkavédelmi, iratkezelési stb.).
- a HACCP és ÁNTSZ előírások.

AZ ÓVODAI GYAKORLAT MEGFIGYELÉSI FELADATAI:

1. Hasonlítsa össze az óvodai és bölcsődei csoportszoba és kiszolgálóhelyiségei jellemzői!
2. Figyelje meg és írja le az óvodai csoport napirendjét, és ebben a fő tevékenységi formákat! Elemezze, hogy miben hasonlít, és miben különbözik a gyermekek óvodai és a bölcsődei élete!
3. Figyelje meg és írja le az óvodapedagógus gondozási és nevelési feladatait, hasonlítsa össze, hogy miben különbözik ez a kisgyermeknevelői feladatoktól!
4. Tájékozódjon az óvodai nevelést szabályozó törvényi háttérrel, milyen dokumentumok szabályozzák az óvoda tevékenységét!

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200363.kor

A GYERMEKJÓLÉTI, VALAMINT EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSBAN TÖLTÖTT GYAKORLAT MEGFIGYELÉSI ÉS ADATGYŰJTÉSI SZEMPONTJA

1. Gyermekorvosi ellátás

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az alapellátás céljának, feladatának megismerése.
- A család-orvosi alapellátás rendszerének és működésének megismerése.
- A házi gyermekorvosi ellátás preventív, gyógyító és regisztráló feladatainak megismerése.
- Az egészséges és beteg csecsemő, gyermekek és szülők tájékoztatásának, azok formáinak megismerése.
- A gyermekgyógyászati rendelés adminisztratív feladatainak megfigyelése (táppénzes állományba vétel, speciális szakrendelésre utalás, betegnyilvántartás).
- A higiéné, a fertőtlenítés szabályainak, módjainak megismerése.

2. Védőnői ellátás

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- A védőnői munka céljának, feladatának megismerése.
- A védőnő és a család kapcsolattartási formáinak megismerése.
- Komplex családgondozás a védőnői munkában.
- A védőnői munka adminisztratív feladatainak megfigyelése.
- Szociális ellátás területei.
- A védőnői munka a bölcsődékben, az intézmények kapcsolódásai.

3. Család- és Gyermekjóléti Központ és/vagy Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az intézmény törvényi háttere, helye a gyermekvédelem rendszerében.
- Az intézmény célja, feladata, szerkezeti felépítése.
- Az intézményben dolgozó szakemberek szakképzettségének megismerése.
- Az intézményhez forduló kliensek körének, problémáinak megismerése.
- Az intézményhez fordulás lehetőségeinek megismerése.
- Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének megismerése.
- A csecsemő- és kisgyermeknevelő feladatai a jelzőrendszerben.
- A bölcsőde, mint jelzőrendszer része és az intézmények lehetséges kapcsolódásai.

A gyakorlati feladatok elvégzéséről a megadott szempontok alapján Terepnaplót készít. A hallgató a gyakorlati helyszíneken való megjelenését az egyéni Munkanaplóval (3. sz. melléklet) igazolja, amelynek eredetijét vagy szkennelt másolatát a félév végén csatolja a terepnaplóhoz.

II. Félév

A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat I. tantárgyleírása

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat I.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: <u>gyakorlat</u> óraszám: heti 2 óra / Levelező tagozaton 10 óra/félév, min. 2-3nap	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: a gyakorlati jelenlét igazolása munkanaplóval és terepnapló készítése	
A tantárgy tantervi helye II. félév	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy oktatásának célja: A tanulók megismerjék a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátását. A Demonstrációs gyakorlat 1 tantárgyhoz kapcsolódóan megfigyelhessék, kipróbálhassák a csecsemő és kisgyermek helyes fogásának, tartásának módját, a különböző gondozási műveletek szakszerű kivitelezését. Bölcsődei csoportokban próbálhassák ki a tanult gondozási tevékenységek végzését. Helyszín: Bölcsőde Az intézményi gyakorlat szintjei: 1. szint: Tájékozódás, a gyakorlati helyszíneken folyó gondozási tevékenységek megismerése. A szakszerű kisgyermekellátás megfigyelése, a gyakorlatban működve is megismeri a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeit, kellékeit és azok használatát. 2. szint: A hallgató irányítás mellett részt vesz a gondozási műveletekhez szükséges eszközök előkészítésében és felügyelettel kipróbálja a gondozási feladatokat. Hallgatói feladatok a gyakorlat során: - Tájékozódik bölcsődei gyermekcsoportban a gondozási tevékenységekről, irányítás mellett részt vesz a gondozási műveletekhez szükséges eszközök előkészítésében és felügyelettel kipróbálja a gondozási feladatokat. - Interjút készít bölcsődei terephelyen a bölcsőde vezetőjével és/vagy mentortanárral. - Célzott megfigyeléseket végez kiemelten a folyamatos napirendre, a kisgyermekek átadására és átvételére, illetve egy választott gondozási műveletre (pl. étkezés) vonatkozóan. Bekapcsolódik az aktuális tevékenységekbe a bölcsőde szakmai elvárásainak megfelelően. - Önreflexiót készít a félévi gyakorlatról.	
Kötelező irodalom	

- Majoros Mária – Lajtai Zsoltné – Kollár Mónika – Darvai Sarolta: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. Líceum Kiadó. Eger. 2012.
- A bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályi Módszertani levél. Budapest, NRSZH 2012.
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34254.335408
- Bajusz Judit - Fiedler Orsolya – Tabak Orsolya: Fejlődés, gondozás, táplálás gyermekkorban. Medicina 2013
- W. Ungváry Renáta: A szoptatás kézikönyve, Central Média csoport Zrt. 2012.
- Márta Guoth Gumberer – Elizabeth Hormann: Szoptatás Central Média csoport Zrt. 2002.

Ajánlott irodalom:

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai protokollja az egészséges csecsemő (0-12 hónap) táplálásáról
<http://www.mave.hu/uploads/file/VSZK%20protokoll%20csecsemo%20taplalasa%200-12%20ho.pdf>
<http://www.szoptatasert.hu/>
<http://www.szoptatasportal.hu/>
<http://www.ibclcl.hu/>
<http://www.lll.hu/>
<http://www.unicef.org.uk/BabyFriendly/>
http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/infant_feeding/en/

Szakmai kompetenciák, kompetencia-elemeknek

a) tudása

- Részletesen ismeri a 0-3 éves korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal.
- Rendelkezik a 0-3 éves korú kisgyermekek szükségleteit kielégítő szakszerű gondozási feladatainak: étkeztetés, öltöztetés, levegőztetés, fürdőszobai tevékenységek ismereteivel
- A hallgató a félév végére a gyakorlatban működve is megismeri a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeit, kellékeit és azok használatát.
- Felkészül a gyermek gondozási feladatainak protokoll szerinti ellátására

b) képességei

- Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.
- A kurzus elvégzésével képes lesz előkészíteni a gondozási műveletekhez szükséges eszközöket, és felügyelettel ellátni a gyermek gondozási feladatait, a jártasság szintjén.

c) attitűdök/nézetek

- a kurzus elvégzésével a hallgató várhatóan érzékeny, nyitott lesz és elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni szükségleteihez, igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását, és fontosnak tartja a gondozási tevékenység biztonságos és szakszerű elvégzését.
- Személyiségét és tevékenységét a gyermekek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása, jellemzi
- A gyermekek érdekeit mindenképp tartja

d) autonómiája és felelőssége

- A gyakorlat alatt a hallgatói beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni.
- Felelősséget vállal a gyakorláshelyen rábízott feladatokért
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja

Követelmények, a tantárgy teljesítésének feltételei nappali és levelező tagozaton:

- A gyakorlati beosztásnak megfelelő időpontokban és helyszínen a bölcsődei terephelyen bekapcsolódik a bölcsődei gyermekcsoportok munkájába. A gyakorlati alkalmakról Munkanaplót vezet.
- A Gyakorlati útmutatóban részletezett feladatokat végrehajtja.
- A gyakorlat végén az Útmutatóban megadott szempontok alapján készített **Terepnaplót** ad le.

Tantárgy felelőse: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

A hallgatók gyakorlati feladatai az II. félév során

Feladatlista: Csoportos kisgyermek gondozási gyakorlat I. tanegységhez.

Nappali tagozaton heti 4 órában/részidős, **levelező** képzésben 25 óra/félév, min. 5 nap időtartamban teljesíti bölcsődében az alábbi feladatokat.

1. feladat: A gyakorlati terephelyen a bölcsődei gyermekcsoportban tájékozódik és kipróbálja a demonstrációs gyakorlaton tanultakat.
2. feladat: Interjú készítése bölcsődei terephelyen: 1 interjú készítése a bölcsőde vezetőjével és/vagy mentortanárral
3. feladat: A folyamatos napirend megfigyelése, a tevékenységek lejegyzése, bekapcsolódás az aktuális tevékenységekbe az adott intézménytípus szakmai elvárásainak megfelelően bölcsődei terephelyen
4. feladat: Átadás-átvétel megfigyelése a gyermekek érkezésekor és az azt követő 1 órában bölcsődei terephelyen
5. feladat: Választott gondozási tevékenység megfigyelése bölcsődei terephelyen (étkezés, fürdőszobai tevékenység, öltözködés, levegőztetés)
6. feladat: Önreflexió készítése a félévi gyakorlatról

1.

Segédanyagok a feladatok végrehajtásához:

1. **feladat:** A gyakorlati terephelyen, a bölcsődei gyermekcsoportban tájékozódik a gondozási tevékenységekről, majd irányítás mellett részt vesz a gondozási műveletekhez szükséges eszközök előkészítésében, és felügyelettel **kipróbálja a gondozási feladatokat.**
2. **feladat:** Készítsen interjút a bölcsőde vezetőjével és/vagy a mentortanárával a **bölcsődei élet megszervezésének elveiről, színtereiről, megjelenési formáiról. Az interjú vezérfonala:**

Milyen alapelvek szerint működik a bölcsőde?

Hogyan történik a gyermekek felvétele?

Hogyan szervezik a gyermekcsoportokat, milyen feltételei vannak a bölcsődei csoportok működésének?

Milyen napirendjük van a bölcsődés gyermekeknek és hogyan alakul ki a csoportok napirendje?

Mit jelent a saját kisgyermeknevelő rendszer, és ez hogyan jelenik meg a bölcsődei csoportban?

Hogyan történik a kapcsolattartás a szülőkkel direkt és indirekt formában, milyen formái vannak? (családlátogatás, beszoktatás, napi kapcsolattartás stb.)

A kapott válaszokat esszé formájában rögzítse a terepnaplóban!

3. Feladat: A folyamatos napirend kialakításának tárgyi és személyi feltételei, gyakorlati megvalósítása egy gondozási egységre vonatkozóan. Tapasztalatait esszében rögzítse a terepnaplóba!

Elemzési szempontok:

- Biztosítottak-e a gondozási-nevelési munka személyi feltételei a bölcsődében?
- Biztosítva van-e a gyermekcsoportok számára a tárgyi feltételek és a csoportállandóság?
- A mindennapi tevékenységek során figyelembe vették-e az évszakot, a gyermekek egyéni fejlettségét, szükségleteit?
- A kisgyermeknevelők munkarendje igazodik-e a gyermekek napirendjéhez?
- Az „ölelkezési/átfedési idő” a gyermekellátás intenzív időszakára esik-e?
- A gondozást-nevelést egységként értelmezik-e, milyen tevékenységekből derül ez ki? A gondozás vagy a nevelés a kiemelt a mindennapokban? Hogyan változik az arány a gyermek növekedésével?
- Biztosítva vannak-e az al csoport gyermekei számára a nyugodt gondozási feltételek?
- Hogyan sikerül a valódi folyamatos gondozást az egyes gyermekek esetében biztosítani?
- Mennyi idő jutott egy gyermekre a gondozási tevékenységek során?
- Hogyan valósul meg a gondozási munka gördülékénysége a gyakorlatban?
- Hogyan valósul meg az egyes alcsoportok között a csúsztatott napirend?
- Biztosítják a közvetlen és folyamatos felügyeletet?
- Volt-e a gyermekeknek lehetőségük, idejük az együttműködésre, próbálkozásra, önállósodásra a gondozás során?
- A játék hogyan jelenik meg az egész nap során?

4. Feladat: Megfigyelési szempontsor a gyermek érkezése a bölcsődébe, elválás az anyától, búcsúzás, majd ezt követően a gyermek viselkedésének megfigyelése egy órán keresztül.

A feladat teljesítéséhez célszerű a megfigyelést (legalább egy alkalommal) 8 óra előtt megkezdeni, a megfigyelni kívánt kisgyermek jellemző időbeli érkezéséről előzetesen a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőknél tájékozódni.

A megfigyelési jegyzőkönyv formája:

Idő	Gyermek		Szülő		Kisgyermeknevelő	
	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége
7:45						
7:48						
7:52						

A táblázat időbeli bontása – a példához hasonlóan – minimum 5 percenként vagy tevékenységváltáshoz kapcsolódva történjen.

Megfigyelendő egy érkező gyermek kommunikációja és tevékenysége. Kiemelt szempont a kisgyermeknevelő viselkedése és interakciója a gyermekkel és a szülővel.

A megfigyelést követően a hallgató feladata a jegyzőkönyvben rögzítettek alapján történő elemzés, értékelés az alább adott szempontok szerint.

Elemzési szempontok:

- Milyen a gyermek hangulata az érkezéskor (Pl. szopja az ujját, szülőhöz bújik, sír, beszalad a szobába stb.)?
- Hol történik a kisgyermek fogadása (átadó, csoportszoba, fürdőszoba)?
- Mi jellemzi a gyermek tevékenységét érkezéskor (tanácstalan, ismeri a „rendet”, megtalálja a szekrényét, indul kezét mosni stb.)?
- Mi jellemzi a szülő tevékenységét az érkezéskor (először beköszön a csoportba, előkészíti a gyermek átöltöztetéséhez, eteti a gyermeket az átadóban stb.)?
- Mi jellemzi a kisgyermeknevelő tevékenységét a gyermek érkezésekor (reggelizteti már a csoportban lévőket, kimegy a gyermek elé az átadóba, ölbe veszi, adminisztrációt végez a kisgyermeknevelői asztalnál stb.)?

- Hogyan fogadja a kisgyermeknevelő a gyermeket és a szülőt (tegeződnek, egymásra mosolyognak, távolságtartó a viselkedése, leguggol a gyermekhez stb.)?
- A kisgyermeknevelő – gyermek – szülő között zajló kommunikációs tevékenység sajátosságainak megfigyelése (a kisgyermeknevelő érdeklődik az este és reggel zajlott eseményekről, a szülő érdeklődik a nap várható eseményeiről, a gyermek megkérdezi, itt van-e a barátja stb.).
- Hol és hogyan történik az elválás a gyermek és a szülő között (átadóban, csoportszobában, ajtóban állva, hosszasan búcsúzkodnak, sír a gyermek, sietve adja át a szülő a gyermeket a kisgyermeknevelőnek stb.)?
- Hogyan alakul a gyermek „játékba való beillesztése” (kisgyermeknevelő hosszasan vigasztal, leül vele a szőnyegre, játékot ajánl, társat ajánl, leülteti a reggeliző asztalhoz, stb.)?
- A gyermek önálló játéktevékenysége (felületesen játszik, többfajta tevékenységbe belekap, elmélyülten játszik, átmeneti tárgyat szorongat stb.).

5. Feladat: A gyermek étkezésének megfigyelése

A megfigyelési jegyzőkönyv formája:

Idő	Gyermek		Kisgyermeknevelő/ Óvodapedagógus		Társak	
	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja

A táblázat időbeli bontása minimum 5 percenként vagy tevékenységváltáshoz kapcsolódva történjen.

Kiemelt szempont a kisgyermeknevelő tevékenysége és interakciója a gyermekkel és a csoporttársakkal.

A megfigyelést követően a hallgató feladata a jegyzőkönyvben rögzítettek alapján történő elemzés, értékelés, összegzés a megadott szempontok szerint.

Ugyanilyen elvek alapján kell megfigyelni a fürdőszobai tevékenységek - pelenkaváltás, mosakodás – öltöztetés, levegőztetés, mint gondozási tevékenység **protokollját**.

Elemzési szempontok:

- Ki(k) végzi(k) és hogyan történik az étkezés előkészítése? Milyen fázisokból áll? (tálalás a konyhán, technikai dolgozó, kisgyermeknevelő feladatai.)
- Hogyan történik az átmenet a játék, illetve egyéb tevékenységből az étkezésbe (rendrakás, tálalókocsi, terítés stb.)?
- Írja le az étkezés (reggeliztetés és ebédtetés) folyamatát, különbözőségét (az abrosz és a tányérok felhelyezése, majd a gyermekek asztalhoz hívása stb.).
- Milyen sorrendben és milyen csoportokban kapcsolódnak a gyermekek az étkezéshez? Hogyan hívja a kisgyermeknevelő őket (türelmetlenek a gyerekek, segítenek, elmélyülten játszanak stb.)?
- Milyen módon veszi figyelembe a kisgyermeknevelő az egyéni igényeket (kisebb gyermek, fáradt gyermek, nem tud önállóan étkezni, melegebb ételt szeret stb.)?
- Hogyan segíti a kisgyermeknevelő az étkezéssel kapcsolatos szokások kialakítását (önálló, tiszta étkezés, szalvéta használat, szék, asztal nagysága megfelelő a biztos üléshez stb.)?
- A megfigyelt gyermek milyen fejlettségi szinten tart az önálló étkezésben, milyen az étvágya, vannak-e különleges kívánságai?
- Hogyan zárul le az étkezés folyamata a megfigyelt gyermeknél (elpakol a gyermek az asztalról, kezet mosni megy, ágyára fekszik stb.)?
- Hogyan zárul le az étkezés folyamata reggeli és ebéd esetén a csoportban (mindenki feláll az asztaltól, kitolják a tálalókocsit, segít a kisgyermeknevelő a cipőket lehúzni stb.)?

6. Feladat. Önreflexió, a hallgató írjon esszészerű fogalmazást a saját gyakorlati tevékenységének elemzésére.

Az önreflexió szempontjai:

- Hallgatói aktivitás a gyakorlaton.
- Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás a gyerekekkel.
- Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás az intézmény dolgozóival és a hallgatótársakkal.
- Munkafegyelem (időben érkezés, hiányzások, igazodás a terephely házirendjéhez.
- Kommunikáció, önkifejezés.

A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat I. összesítő értékelője

A bölcsődei szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai	Max./elért pontszám
Aktív részvétel a bölcsődei gyakorlaton	10
Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás a gyerekekkel	10
Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás az intézmény dolgozóival és a hallgatótársakkal	10
Munkafegyelem (időben érkezés, hiányzások, igazodás a terephely házirendjéhez)	10
Kommunikáció, önkifejezés,	10
Gyakorlati naplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja.	50
A bölcsődei gyakorlat összegző értékelése	100

A félévi jegy számításának módja:

jeles (5) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 90 - 100

jó (4) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 77- 89

közepes (3) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 64 - 76

elégséges (2) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 51 -63

elégtelen (1) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma nem éri el az 50 pontot

III. félév

A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat II. tantárgyleírása

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat II.	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, képzési karaktere 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: <u>gyakorlat</u> óraszám: nappali tagozaton heti 4 óra/levelező tagozaton 20 óra/ félév, min. 5 nap	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők): -	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: terepnapló készítése, a jelenlét munkanaplóval való igazolása	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): III. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
A tantárgy oktatásának célja: A tanulók megismertetése a csecsemő- és kisgyermeknevelői tevékenység korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. Az egészséges gyermekek gondozási feladatainak begyakoroltatása. Ezen túlmenően felkészíteni a hallgatókat a megbetegedett gyermekek tüneteinek észlelésére, és az ehhez kapcsolódó kisgyermeknevelői tevékenység megfigyelésére. Önálló feladatként a hallgatók bölcsődei csoportokban gyakorolják be Demonstrációs gyakorlat I tárgy keretein belül tanult gondozási tevékenységek végzését.	
Helyszín: Bölcsőde és kórházi gyermekosztály, újszülött osztály, a szakkoordinátor és szakfelelős útmutatásai szerinti terephelyek. Levelező tagozaton a hallgató által választott bölcsőde és a lakóhelyéhez legközelebbi (öt fogadó) kórház.	
Az intézményi gyakorlat szintjei:	
o 1. szint: A beteg gyermekek ellátásának megismerése: A szakszerű kisgyermekellátás megfigyelése, a bölcsődésben esetlegesen előforduló megbetegedések, balesetek ellátásáról a gyakorlatban működve.	
o 2. szint: A hallgató irányítás mellett részt vesz a gondozási műveletekhez szükséges eszközök előkészítésében, és felügyelettel begyakorolja a gondozási feladatokat.	
Hallgatói feladatok a gyakorlat során:	
o A gyakorlati terephelyen a bölcsődei csoportokban a kisgyermeknevelői tevékenységekbe való bekapcsolódás.	
o A megbetegedett csecsemő/kisdéd ellátásának megfigyelése.	
o Gyermekosztály és Újszülött osztály látogatása Kórházban.	
o A gyakorlati tapasztalatok rögzítése a terepnaplóban.	
o Önreflexió készítése a gyakorlat tapasztalatairól a terepnaplóban, jelenlét igazolása munkanaplóval.	
Módszerek: gyakorlat	
Kötelező, illetve ajánlott irodalom	
• Sinka Miklósné – Száltelevi Józsefné: Egészségügyi ismeretek. Líceum Kiadó. Eger. 2012.	

- Henter Izabella – Mramurácz Éva – Szabó Zsuzsanna: Táplálkozási és ételmeztani ismeretek. Líceum Kiadó. Eger. 2012.
- Paulette D Rollant-Joyce J.Hamlit: Gyermekápolás. Medicina Könyvkiadó 2000.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályi Módszertani levél. Budapest NRSZH 2012
- Majoros Mária – Lajtai Zsoltné – Kollár Mónika – Darvay Sarolta: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. Líceum Kiadó. Eger. 2012.
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja - 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34254.335408

Ajánlott irodalom:

- Dr Bokor Nándor általános ápolástan-gondozástan

Szakmai kompetenciák, kompetencia-elemeknek

a) tudás

- A beteg gyermekekkel való bánásmód, testápolás, táplálkozás, személyi higiéné megismerése, tájékozott a betegségek tünetei, a vizsgálati és kezelési eljárásokat illetően. Ismeri a beteg gyermekekre vonatkozó dokumentáció és adminisztrációt.

b) képességek:

- Felismerni a betegségek tüneteit, a megbetegedett gyermek gondozási feladatait.

c) attitűdök/nézetek:

- Érzékeny és nyitott a beteg gyermek problémái, érzései iránt.
- Fontosnak tartja a betegmegfigyelést és a gyógyító eljárásokat.
- Problémaérzékenység, előítéletmentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás

d) autonómiája és felelőssége

Átérzi a kisgyermeknevelő felelősségét a beteg gyermek ellátása terén.

Észleli a betegség tüneteit és szükség esetén jelzéssel él a mentortanár felé.

Követelmények, a tantárgy teljesítésének feltételei:

- A gondozási feladatok kipróbálása, begyakorlása a bölcsődei terephelyen.
- Hospitálás kórházban.

Az Útmutatóban részletezett feladatok végrehajtása, munkanapló vezetése, terepnapló készítése

Tantárgy felelőse: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

A hallgatók gyakorlati feladatai a III. félév során

A bölcsődei gyakorlat feladatai:

1. Feladat: Alapvető gondozási feladatok kipróbálása, begyakorlása

- A folyamatos napirendhez igazodva próbálja ki fokozatos önállósággal az alapvető gondozási feladatokat (úgy mint fürdőszobai tevékenység, étkezés, öltözködés, levegőzés) a bölcsődében.
- Írjon le részletesen, legalább 3 gondozási feladatot amit a gyakorlat során elvégzett.

A következő főbb szempontok szerint írja meg dolgozatát:

- A környezet előkészítése
- Az eszköz előkészítése
- A gyermek előkészítése
- Protokoll: a kivitelezés lépései
- Dokumentálás
- A keletkezett veszélyes vagy kommunális hulladék kezelése

2. Feladat: Esetleírás – Figyelje meg és írja le, hogy hogyan történik egy beteg gyermek ellátása a bölcsődében! - Amennyiben módja van megfigyelni ilyen eseményt a gyakorlati helyén.

Amennyiben erre nincs mód, mert nem történt ilyen esemény, akkor tájékozódjon a csoportot vezető kisgyermeknevelőtől és az így szerzett információkat, tapasztalatokat rögzítse a terepnaplóban!

A következő főbb szempontok szerint írja meg dolgozatát:

- Milyen tünetek jelentkeztek a gyermeknél?
- Milyen okok vezethetnek általában a megbetegedéshez?
- Milyen objektív, milyen szubjektív tüneteket látott, mért?
- Történt-e eszközös vizsgálat? Mi történt az eszközös vizsgálat után?
- Alkalmaztak-e valamilyen gyógymódot? Mit? Hogyan?
- Értesítették-e a szülőt, orvost? Mikor, milyen szövődmény észlelésekor értesítünk mentőt?
- Hová, hogyan dokumentálta a kisgyermeknevelő az esetet?
- Ha volt olyan - a leírt eset kapcsán - amit Ön másképp tett volna, kérem ezt is írja le.

Értékelés szempontjai:

- A dolgozatban fellelhető a feltett kérdések mindegyikére ad választ
- A hallgató munkája pontos, precíz, logikus
- Az esetleírás során a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja

3. Feladat: Kórházi gyakorlat:

Figyelje meg és írja le, hogy hogyan történik egy beteg gyermek ellátása a kórházban.

A következő főbb szempontok szerint írja meg dolgozatát:

- Milyen tünetek jelentkeztek a gyermeknél?
- Milyen okok vezethetnek általában a megbetegedéshez?
- Milyen objektív, milyen szubjektív tüneteket látott, mért?
- Történt-e eszközös vizsgálat? Mi történt az eszközös vizsgálat után?
- Alkalmaztak-e valamilyen gyógymódot? Mit? Hogyan?

Értékelés szempontjai:

- A dolgozatban a feltett kérdések mindegyikére ad választ
- A hallgató munkája pontos, precíz, logikus
- Az esetleírás során a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja

4. Feladat: Önreflexió, a hallgató írjon esszészerű fogalmazást a saját gyakorlati tevékenységének elemzésére.

Az önreflexió szempontjai:

Hallgatói aktivitás a különböző terephelyek gyakorlatain.

Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás a gyerekekkel

Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás az intézmény dolgozóival és a hallgatótársakkal

Munkafegyelem (időben érkezés, hiányzások, igazodás a terephely házirendjéhez)

Kommunikáció, önkifejezés

A Csoportos kisgyermek-gondozási gyakorlat II. összesítő értékelője

A bölcsődei szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai	Max./elért pontszám
Aktív részvétel a bölcsődei gyakorlaton	10
Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás a gyerekekkel	10
Kapcsolatteremtés – kapcsolattartás az intézmény dolgozóival és a hallgatótársakkal	10
Munkafegyelem (időben érkezés, hiányzások, igazodás a terephely házirendjéhez)	10
Kommunikáció, önkifejezés,	10
Gyakorlati naplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja.	50
A bölcsődei gyakorlat összegző értékelése	100

A félévi jegy számításának módja:

jeles (5) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 90 - 100

jó (4) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 77- 89

közepes (3) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 64 - 76

elégséges (2) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 51 -63

elégtelen (1) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma nem éri el az 50 pontot

IV. Félév

A Szakmai gyakorlat I. tantárgyleírása

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Szakmai gyakorlat I.	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, képzési karaktere: 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: gyakorlat óraszám: heti 4 óra / levelező tagozaton 20 óra/félév, min. 5 nap	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: munkanaplóval a gyakorlati jelenlét igazolása és tereptapló készítése	
A tantárgy tantervi helye: IV. félév	
Előtanulmányi feltételek: THE 00536 N 5 G, THE 00536 L 5 G	
Tantárgy-leírás: A tantárgy oktatásának célja: A csecsemő és kisgyermeknevelő-hivatásra való felkészítés. Fejlessze azokat a jártasságokat, készségeket, képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 0-3 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére, fejlesztésére. A bölcsődei alapellátás részletesebb megismerése mellett az alapellátáson túli szolgáltatás(ok), vagy az alapellátással megegyező célú intézmény(ek), ellátási formá(k) megismerése. Helyszín: Bölcsőde, Időszakos gyermekfelügyelet/az alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatás, Gyermekotthon. Az intézményi gyakorlat szintjei: - o 1. szint: Tájékozódás szintje: az 1. félévben ismerték meg a hallgatók az intézményeket. A IV. félévben tájékozódás szintjén megismerik a kisgyermekellátó intézmények vezetésének gyakorlati, szervezési, adminisztratív feladatait. A társintézményekkel való kapcsolattartást. Megismeri az intézményi dokumentációk vezetéséhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat. - o 2. szint: A bölcsőde és az egyéb intézmények napirendjéhez igazodva a demonstrációs gyakorlat I. – II. keretében elsajátított gyermekellátási alaptevékenységeket begyakorolja, felügyelet mellett végzi. Megtanulja a gyakorlatban felismerni és kielégíteni a fejlődő gyermekek szükségleteit, támogatni a gyermekek életkori fejlődését, önállósulási törekvéseit. Hallgatói feladatok a gyakorlat során: - o Kapcsolódjon be a gondozási – nevelési tevékenységek megvalósításába a folyamatos napirendben. - o Az Útmutatóban részletezett feladatok végrehajtása, munkanapló vezetése, tereptapló készítése. Módszerek: gyakorlat	
Kötelező, illetve ajánlott irodalom • A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályi Módszertani levél. Budapest NRSZH 2012 • A bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja - 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről	

Szakmai kompetenciák, kompetencia-elemeknek	
a) tudás: - Rendelkezik a 0-3 éves korú kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani ismeretekkel. - Az alapvető gondozási és nevelési feladatok ellátásának megismertetése. A gyermek szükségletei szerinti gondozási és nevelési teendők gyakorlása. Figyelemmel kísérni a gyermek testi, lelki és szociális fejlődését. b) képességek: - Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását. - Képes a 0-3 éves gyermekek fejlődésének nyomon követésére, azok dokumentálására Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza c) attitűdök/nézetek: - Elkötelezett a 0-3 éves korú gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt - Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását. - Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás - A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat. d) autonómiája és felelőssége - Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni - Felelősséget vállal a gyermekcsoportért, a rábízott gondozási-nevelési feladatokért - Felelős az adatvédelem betartásáért Követelmények, a tantárgy teljesítésének feltételei: A gyakorlati terephely(ek)en pontos munkavégzés a gyakorlati útmutatónak megfelelően kijelölt feladatokban. A gyakorlati terepeken munkanapló vezetése, a gyakorlati helyeken szerzett tapasztalatairól a megadott szempontok szerint tereptapló készítése.	
Tantárgy felelőse: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, főiskolai docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens	

A hallgatók gyakorlati feladatai a IV. félév során

A gyakorlati helyszínek ütemezése:

Nappali tagozaton a gyakorló intézményben a kurzus oktatója által kiírt ütemezés szerint: Bölcsődében a gyakorlati feladatok teljesítése, hospitálás gyermekotthonban és időszakos gyermekfelügyeletben és/vagy az alapellátáshoz kapcsolt szolgáltatás(ok)ban. A gyakorlati terephelyeken való részvételét munkanaplóval igazolja a hallgató.

Levelező tagozaton:

- bölcsődében 3 alkalom,
- további 1-1 alkalom gyermekotthonban és időszakos gyermekfelügyeletben, vagy az alapellátáshoz kapcsolt szolgáltatásban.

Feladatlista az Egyéni szakmai gyakorlat tanegységhez

A hallgató feladatai:

A megjelölt gyakorlati helyszíneken a tereptanár irányításával bekapcsolódik a gyakorlólóhely napi munkatevékenységébe és végzi a kijelölt feladatokat.

A gyakorlati terepeken szerzett tapasztalatait a hallgató terepnaplójában dokumentálja.

A feladatok részletezése:

A/ Gyakorlati feladatok teljesítése bölcsődei terephelyen

1. feladat: A csoportvezető kisgyermeknevelővel készítsen interjút.
2. feladat: A folyamatos napirendnek megfelelően kapcsolódjon be a gondozási – nevelési tevékenységek megvalósításába.
3. feladat: Készítsen önreflexiót a kipróbált tevékenységekkel kapcsolatban.
4. feladat: Esszé készítése a kisgyermeknevelő dokumentációs feladatairól.
5. feladat: Két hasonló korú kisgyermek mozgásfejlettségének megfigyelése.

B/ Hospitálás és adatgyűjtés időszakos gyermekfelügyeletben és/vagy bölcsődei alapellátáshoz kapcsolt szolgáltatásban.

C/ Hospitálás és adatgyűjtés Gyermekotthonban.

SEGÉDANYAGOK A GYAKORLATI FELADATOK ELVÉGZÉSÉHEZ

A/ BÖLCSŐDEI TEREPHELYEN

Feladatok:

1. feladat: **A csoportvezető kisgyermeknevelővel készítsen interjút a bölcsődei élet megszervezésének elveiről, a szülőkkel való kapcsolattartásról, a családlátogatásról, a beszoktatásról, a saját kisgyermeknevelő rendszerről**

Interjú vezérfonal:

- Milyen formái léteznek a család és a bölcsőde kapcsolattartásának, tájékoztatásának (írásos tájékoztatók és személyes találkozások)?
- Milyen lépései vannak a szimmetrikus kapcsolat kialakításának?
- Mi a családlátogatás elsődleges és másodlagos célja, milyen jelentőséggel bír a beszoktatás folyamatában?
- A szülővel történő fokozatos beszoktatás jelentősége, lépései.
- A szülő szerepe és feladata a beszoktatás időszakában.

- A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer jelentősége a gyermek és a kisgyermeknevelő szemszögéből.
- Az állandóság elveinek (csoport, hely, kisgyermeknevelő) fontossága a gyermek életében. Készítsen esszét a gyakorlaton hallott témakörökről!

2. feladat: A folyamatos napirendnek megfelelően kapcsolódjon be a gondozási – nevelési tevékenységek megvalósításába.

Irányítás mellett próbálja ki és gyakorolja az alábbi tevékenységeket:

- Gyermekek átvétele a szülőktől
- Szabad játéktevékenység során a kisgyermeknevelői feladatok kipróbálása
- Alapvető gondozási feladatok ellátása, a gyermekek önállóságának támogatása
 - fürdőszobai tevékenység,
 - étkezés,
 - öltözködés közben.

3. feladat: Készítsen önreflexiót a kipróbált tevékenységekkel kapcsolatban

Az önreflexió szempontsora:

- Elemezze a hallgató, hogy a félév során szakmai fejlődése hogyan alakult: a kisgyermeknevelői tevékenységek kipróbálása során melyek voltak az erősségei, gyengeségei az elvégzett feladatokban, gondozási műveletenként.
 - Gyermekek átvétele a szülőktől
 - Szabad játéktevékenység során a kisgyermeknevelői feladatok kipróbálása
 - fürdőszobai tevékenység
 - étkezés
 - öltözködés

4. feladat: Esszé készítése a kisgyermeknevelő dokumentációs feladatairól

- Gyűjtse össze, hogy a bölcsődében mely dokumentációk szolgálnak a gyermekek fejlődésének rögzítésére!
- Ismerje meg a törzslap, fejlődési füzet, csoportnapló, családi (üzenő) füzet vezetésének módját!
- Foglalja össze a kisgyermeknevelő szerepét a gyermekek fejlődésének nyomon követésében.
- Esszében foglalja össze a kisgyermeknevelő által vezetett bölcsődei dokumentumok

jellegzetességeit (célja, tartalma, vezetési gyakorisága stb.).

5. feladat: Két hasonló korú kisgyermek mozgásfejltségének megfigyelése

A megfigyelési jegyzőkönyv formája: a két gyermek megfigyelését **külön** jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv időbeli bontása minden mozgásforma váltáshoz kapcsolódjon!

Idő	Gyermek	
	Tevékenysége	Mozgása

A táblázat időbeli bontása minimum 5 percenként vagy tevékenységváltáshoz kapcsolódva történjen. Megfigyelandó két gyermek az ehhez kapcsolódó kommunikációval és tevékenységgel együtt.

Elemzési szempontok:

- Sorolja fel a megfigyelt gyermekek hely-és helyzetváltoztató mozgásait (gurul, lépeget, jár, kúszik vagy hasra fordul, körbefordul a saját tengelye körül, guggolásból feláll stb.)!
- Sorolja fel, milyen tevékenységekhez, milyen mozgásforma társul (homokozás során guggol, motorozásnál lábával hajtja a motort stb.)!
- Sorolja fel, milyen nagy és milyen finommozgásokat végeznek a megfigyelt gyermekek (járás, futás, ujjak közé tárgy fogása, ceruzával körkörös mozdulatok végzése stb.)?
- Értékelje, hogy harmonikus-e a megfigyelt gyermekek mozgása (összerendezett, darabos, sokat esik stb.)!
- Hasonlítsa össze a két megfigyelt gyermek mozgásfejlődését, valamint értékelje, hogy koruknak megfelelő fejlettségi szinten van-e a mozgásuk!
- Értékelje, hogy a tevékenységi formáknak megfelelő mozgást végeznek-e a gyermekek (térden állva tolja a biciklit, hason fekve homokozik stb.)!
- Milyen módon segíti a megfigyelt gyermekek mozgástevékenységét a kisgyermeknevelő (segít a csúszdára felmászni, tolja a biciklin stb.)?

B/ IDŐSZAKOS GYERMEKFELÜGYELET ÉS/VAGY ALAPELLÁTÁSHOZ KAPCSOLT SZOLGÁLTATÁS

A hallgató az időszakos gyermekfelügyeletben, vagy a szolgáltatásban a tereptanár irányításával bekapcsolódik a gyakorlóhely napi munkatevékenységébe, és végzi a kijelölt feladatokat.

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az időszakos gyermekfelügyelet és/vagy szolgáltatás működésének törvényi háttere, helye a gyermekvédelem rendszerében.
- Az intézmény célja, feladata, szerkezeti felépítése.
- Az intézmény tárgyi, személyi feltételei, helyiségei, udvara, étkezési és higiénés berendezései, a szobák berendezése, a játékok.
- Az intézmény működési rendje. Időbeosztás, munkabeosztása, a gyermekek napirendje.
- A gyermekek életkora, fiú-lány arány, csoportlétszám.
- Az intézmény működésének dokumentációja.
- A bölcsőde és az időszakos gyermekfelügyelet és/vagy szolgáltatás közötti különbségek kimutatása.

A hallgatók dokumentumelemzést és megfigyeléseket végeznek a gyakorlóhelyükön a fenti szempontok szerint és az eredményeket rögzítik a terepnaplóban.

C/ GYERMEKOTTHON

A hallgató a félév során egy alkalommal a megjelölt gyermekotthonban a tereptanár irányításával megfigyeléseket végez a megadott szempontok szerint.

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az a gyermekotthon működésének törvényi háttere, helye a gyermekvédelem rendszerében.
- Az intézmény célja, feladata, szerkezeti felépítése.
- Az intézmény tárgyi, személyi feltételei, helyiségei, udvara, étkezési és higiénés berendezései, a szobák berendezése, a játékok.
- Az intézmény működési rendje. Időbeosztás, munkabeosztása, a gyermekek napirendje.
- A gyermekek életkora, fiú-lány arány, csoportlétszám.
- Az intézmény működésének dokumentációja.

A hallgatók dokumentumelemzést és megfigyeléseket végeznek a gyakorlóhelyükön a fenti szempontok szerint és az eredményeket rögzítik a terepnaplóban.

Az „Szakmai gyakorlat I.” összesítő értékelője

A hallgatók a minden terephelyen az alábbi értékelőlapnak megfelelően kapnak minősítést a terepnanártól, a gyakorlati munkavégzésük aktivitása és szakszerűsége alapján.

Az Szakmai gyakorlat I. megfigyelési szempontjai bölcsődei terephelyen	Max/elért. pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	10
Kommunikáció és kapcsolatteremtés a gyermekkel és felnőttekkel	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége fürdőszobai tevékenység	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége étkeztetés	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége öltözködési műveletek	10
Kötetlen játéktevékenység támogatása	10
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	40
Az egyéni szakmai gyakorlat összegző értékelése, bölcsődei terephelyen	100

Az időszakos gyermekfelügyeletben töltött szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai	Max/elért pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	10
Kommunikáció és kapcsolatteremtés a gyermekkel és felnőttekkel	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége fürdőszobai tevékenység	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége étkeztetés	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége öltözködési műveletek	10
Kötetlen játéktevékenység támogatása	10
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	40
Az időszakos gyermekfelügyeletben töltött gyakorlat összegző értékelése	100

A gyermekotthonban töltött szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai	Max/elért pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	50
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	50
Az gyermekotthonban töltött gyakorlat összegző értékelése	100

A félévi jegy számításának módja:

Bölcsődei gyakorlat során megszerzett pontok 70%

Az időszakos gyermekfelügyeletben és/vagy szolgáltatásban töltött gyakorlat során megszerzett pontok 20%

Gyermekotthonban töltött gyakorlat során szerzett pontok: 10%

A terephelyeken eltöltött gyakorlat összes pontjai alapján:

jeles (5) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 90 – 100 %

jó (4) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 77- 89 %

közepes (3) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 64 – 76 %

elégséges (2) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 51 -63 %

elégtelen (1) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma nem éri el az 50 %-ot

V. Félév

Az Szakmai gyakorlat II. tantárgyleírása

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Szakmai gyakorlat II. THE_00537_N_5_G	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy gyakorlati jellegének mértéke, képzési karaktere 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: gyakorlat óraszám: heti 4 óra/ Levelező tagozaton 20 óra/félév, min. 5 nap	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: terepnapló készítése, a jelenlét igazolása munkanaplóval	
A tantárgy tantervi helye: V. félév	
Előtanulmányi feltételek: van	
Tantárgy-leírás:	
A tantárgy oktatásának célja: A csecsemő és kisgyermeknevelő hivatásra való felkészítés. Fejlessze azokat a jártasságokat, készségeket, képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 0-3 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére, fejlesztésére. Lehetőséget teremteni arra, hogy a hallgatók folyamatában megfigyeljék és gyakorolják a kisgyermeknevelői tevékenységeket. Rálátásuk legyen az intézmények működésére.	
Helyszín: Bölcsőde, egy alternatív (0-3 éves korosztálynak szóló) kisgyermekellátó intézmény (pl. családi bölcsőde, mini bölcsőde), Biztos Kezdet Gyerekház	
Az intézményi gyakorlat szintjei	
• 2. szint: A tevékenységek megismerésének, begyakorlásának szintje: A gyakorlaton résztvevő folyamatos megfigyelést végez és pedagógiai beavatkozásokat próbál ki a gyermek szükségleteihez a napirendhez igazodva a társas kapcsolatok, játék és beszéd, szociális fejlettség, önkiszolgálás, területén. A kisgyermeknevelési feladatokat folyamatában kipróbálja úgy, hogy képes legyen igazodni a gyermekek spontán önindította cselekedeteihez. • 3. szint: Önálló feladatvégzés szintje: (terepnapi mentorálás mellett) A bölcsőde és az egyéb intézmények napirendjéhez igazodva a demonstrációs gyakorlat I. – II. keretében elsajátított gyermekellátási alaptevékenységeket felügyelet mellett, de önállóan végzi. Megtanulja a gyakorlatban felismerni és kielégíteni a fejlődő gyermekek szükségleteit. Támogatni a gyermekek életkori fejlődését, önállósulási törekvéseit. A terepnapi mentorálása mellett, de önállóan vezeti a kisgyermeknevelők feladatkörébe tartozó az intézményi dokumentációt.	
Hallgatói feladatok a gyakorlat során:	
A kisgyermeknevelők spontán érést támogató tevékenységeinek, dokumentációjuk megfigyelése és kipróbálása, önreflexiót készítése.	
Hospitálás szülőcsoportos beszélgetésen és folyamatelemzést készítése.	

Kötelező, illetve ajánlott irodalom
• A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai Módszertani levél. Budapest, NRSZH 2012 • A bölcsődei nevelés-gondozás Országos alapprogramja 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (10. melléklet) http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34254.335408
Szakmai kompetenciáknak, kompetencia-
a) tudás: • Rendelkezik a 0-3 éves korú kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani ismeretekkel. • Az alapvető gondozási és nevelési feladatok ellátásának megismertetése. A gyermek szükségletei szerinti gondozási és nevelési teendők gyakorlása. Figyelemmel kísérni a gyermek testi, lelki és szociális fejlődését. b) képességek: • Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását. • Képes a 0-3 éves gyermekek fejlődésének nyomon követésére, azok dokumentálására. • Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. c) attitűdök/nézetek: • Elkötelezett a 0-3 éves korú gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt. • Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását. • Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás. • A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteltetben tartja a kompetenciahatárokat. d) autonómiája és felelőssége • Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni. • Felelősséget vállal a gyermekcsoportért, a rábízott gondozási-nevelési feladatokért. • Felelős az adatvédelem betartásáért. Követelmény: Aktív részvétel a gyakorlaton. Az Útmutató szerint terepnapló készítése a félév során végzett feladatokról. Munkanapló a gyakorlaton való részvétel igazolásához.
Tantárgy felelőse: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

A hallgatók gyakorlati feladatai a V. félév során

A hallgató feladatai:

A kurzus oktatója szerinti ütemezés alapján a gyakorlati feladatok teljesítése bölcsőde mellett egy, a bölcsődével azonos célú (pl. mini bölcsőde, családi bölcsőde) kisgyermekellátó intézményben, és egy alkalommal látogatás Biztos Kezdet Gyerekházban. A gyakorlatokon való részvételt munkanaplóval igazolja a hallgató.

A hallgató a tereptanár irányításával bekapcsolódik a gyakorlólóhely napi munkatevékenységébe, és a folyamatos napirendhez igazodva, egyre fokozódó önállósággal végzi a kisgyermeknevelői feladatokat.

A/ A bölcsődei terepen:

1. Megfigyeli és kipróbálja a kisgyermeknevelők spontán érést támogató tevékenységeit és az ehhez szorosan kapcsolódó dokumentációs feladatokat (csoportnapló, fejlődési napló).
2. Folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel és a beszélgetések során gyakorolja a beszélgetésvezetési fogásokat, és önreflexiót ír erről.
3. Részt vesz és segít egy szülőcsoportos beszélgetésen, és folyamatelemzést készít róla.

B/ Alternatív kisgyermekellátó hely megismerése

C/ Látogatás Biztos Kezdet Gyerekházban

A feladatok részletezése:

A/ Bölcsődei terephelyen:

1. A gyakorlat helyszínének és a gyakorlat során elvégzett tevékenységeknek rövid bemutatása.
2. Megfigyeli a csoportjában dolgozó kisgyermeknevelők spontán érést támogató tevékenységeit legalább két területen, (pld: beszéd, mozgás, öltözködés, étkezés, stb. fejlődésének támogatása) és maga is kipróbálja őket. Terepnaplójában bemutatja a gyakorlatot és önreflexiót készít a szakmai munkájáról.
3. Elkészíti egy gyermek fejlődési naplóját (párhuzamosan a csoportvezető kisgyermeknevelővel.) és megbeszéli a tereptanárával.
4. Vezeti egy csoport csoportnaplóját azokon a napokon, amikor gyakorlaton van.
5. A szülőkkel folytatott beszélgetések során használt beszélgetésvezetési fogások alkalmazásáról önreflexiót ír.
6. Hospitál szülőcsoportos beszélgetésen és elkészíti annak folyamatelemzését.

B/ Alternatív kisgyermekellátó hely megismerése

A hallgató a félév során egy alkalommal a megjelölt gyermekotthonban a tereptanár irányításával megfigyeléseket végez a megadott szempontok szerint.

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az a gyermekotthon működésének törvényi háttere, helye a gyermekvédelem rendszerében.
- Az intézmény célja, feladata, szerkezeti felépítése.
- Az intézmény tárgyi, személyi feltételei, helyiségei, udvara, étkezési és higiénés berendezései, a szobák berendezése, a játékok.
- Az intézmény működési rendje. Időbeosztás, munkabeosztása, a gyermekek napirendje.
- A gyermekek életkora, fiú-lány arány, csoportlétszám.
- Az intézmény működésének dokumentációja.

A hallgatók dokumentumelemzést és megfigyeléseket végeznek a gyakorlóhelyükön a fenti szempontok szerint és az eredményeket rögzítik a terepnaplóban.

C/ Látogatás Biztos Kezdet Gyerekházban

A hallgató a félév során egy alkalommal – nappali tagozaton – a megjelölt Biztos Kezdet Gyerekházban a tereptanár irányításával megfigyeléseket végez a megadott szempontok szerint. Levelező tagozatos hallgatók teljesíthetik a hospitálást a lakóhelyükhöz legközelebbiben, vagy a kurzus vezetőjével egyeztetve látogathatnak el Gyerekházba.

Az adatgyűjtés és megfigyelés szempontjai:

- Az a gyerekház működésének törvényi háttere, helye a gyermekvédelem rendszerében.
- Az intézmény célja, feladata, sajátosságai, szerkezeti felépítése.
- Az intézmény tárgyi, személyi feltételei, helyiségei, udvara, berendezései, a helyiségek berendezése, a játékok stb.
- Az intézmény működési rendje. Időbeosztás, munkabeosztás.
- Az ellátott gyermekek életkora, fiú-lány arány, csoportlétszám.
- Az intézmény működésének dokumentációja.

A hallgatók dokumentumelemzést és megfigyeléseket végeznek a gyakorlóhelyükön a fenti szempontok szerint és az eredményeket rögzítik a terepnaplóban.

Az „Szakmai gyakorlat II” összesítő értékelője

A bölcsődei „Egyéni szakmai gyakorlat II.” megfigyelési szempontjai	Max/elért pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	10
Kommunikáció és kapcsolatteremtés a gyermekkel és felnőttekkel	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége fürdőszobai tevékenység	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége étkeztetés	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége öltözködési műveletek	10
Kötetlen játéktevékenység támogatása	10
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	40
A bölcsődei gyakorlat összegző értékelése (maximum 100 pont)	

Az alternatív bölcsődei ellátásban töltött szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai	Max/elért pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	10
Kommunikáció és kapcsolatteremtés a gyermekkel és felnőttekkel	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége fürdőszobai tevékenység	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége étkeztetés	10
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége öltözködési műveletek	10
Kötetlen játéktevékenység támogatása	10
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	40
Az alternatív bölcsődei ellátásban töltött gyakorlat összegző értékelése	100

A Biztos Kezdet Gyerekházban töltött szakmai gyakorlat értékelési szempontjai	Max/elért pontszám
Aktív részvétel a gyakorlaton	50
Terepnaplóját határidőre leadja, tartalmilag helytálló, a hallgató munkája pontos, precíz, logikus, esztétikailag szépen kivitelezett, a szakmai nyelvezetet jól és pontosan használja	50
A Biztos Kezdet Gyerekházban töltött gyakorlat összegző értékelése (max. 100 pont)	

A félévi jegy számításának módja:

Bölcsődei gyakorlat során megszerzett pontok 70%

Az alternatív bölcsődei alapellátásban töltött gyakorlat során megszerzett pontok 20%

A Biztos Kezdet Gyerekházban töltött gyakorlat során szerzett pontok: 10%

A terephelyeken eltöltött gyakorlat összes pontjai alapján:

jeles (5) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 90 – 100 %

jó (4) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 77- 89 %

közepes (3) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 64 – 76 %

elégséges (2) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma 51 -63 %

elégtelen (1) értékelést kap az a hallgató, akinek összpontjainak száma nem éri el az 50 %-ot

VI. Félév

Az Összefüggő komplex gyakorlat tantárgyleírása

A VI félév egybefüggő szakmai gyakorlat, melyet külső terephelyen teljesítik a hallgatók

 NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK TANTÁRGYLEÍRÁS	
Tantárgy neve: Összefüggő komplex gyakorlat	Kreditértéke: 10
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, képzési karaktere: 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: gyakorlat óraszám: heti 10 óra / levelező tagozaton 50 óra/ félév	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: portfólió készítése	
A tantárgy tantervi helye: VI. félév	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy oktatásának célja: A csecsemő- és kisgyermeknevelő hivatásra való felkészítés. Lehetőséget teremteni arra, hogy a hallgatók folyamatában megfigyeljék és gyakorolják a kisgyermeknevelői tevékenységeket. Legyen lehetőségük a Spontán érés támogatása és a Koragyermekkori intervenció tantárgyak során a 0-3 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére irányuló elsajátított készségek, jártasságok és képességek gyakorlati fejlesztésére, önálló gyakorlására. Legyenek tisztában azokkal a diagnosztikus tünetekkel, amelyek felvetik a korai intervenció szükségességét. Ismerjék a korai fejlesztés fontosabb módszereit és a spontán érés támogatásának módszertani fogásait tudják alkalmazni a gyakorlatban. Legyenek tisztában saját kompetenciahatáraikkal is, és legyenek képesek megítélni, hogy mikor van szükség más szakemberekhez irányítani az általuk nevelt gyermekeket. A gyakorlat az egyéni és csoportos tanácsadás tanegységeihez kapcsolódva teremt gyakorlati lehetőséget a hallgatóknak a tanult készségek begyakorlására. Felkészíti a hallgatókat arra, hogy rájuk bízott gyermekek neveléséhez kapcsolódó problémák esetén a hozzá fordulók szülőknek és nevelőknek hatékonyan tudjanak tanácsot adni. Gyakoroltatja a hallgatókkal, hogy a kisgyermekes szülők számára legyenek képesek csoportos beszélgetések levezetésére a kisgyermeknevelést érintő témakörökben. Helyszín: Külső bölcsődei és/vagy alternatív kisgyermekellátó intézmény	
Helyszín: Külső bölcsődei és/vagy alternatív kisgyermekellátó intézmény	
Az intézményi gyakorlat szintjei	
3. szint: Önálló feladatvégzés szintje: (terepstanári mentorálás mellett)	
Folyamatos, önálló kisgyermeknevelői tevékenység végzése bölcsődei csoportban. Megtanulja a gyakorlatban felismerni és kielégíteni a fejlődő gyermek szükségleteit, támogatni fejlődését, önállósulási törekvéseit. Önállóan vezeti a kisgyermeknevelők feladatkörébe tartozó dokumentációt.	
2. szint: A tevékenységek megismerésének, begyakorlásának szintje:	
- Folyamatos megfigyelést végez és pedagógiai beavatkozásokat próbál ki a gyermek szükségleteihez és a napirendhez igazodva a társas kapcsolatok, a játék, a beszéd, a szociális fejlettség, az önkiszolgálás területein. - A kisgyermeknevelői feladatokat folyamatában próbálja ki, úgy, hogy képes legyen igazodni a gyermekek spontán, önindította cselekedeteihez. - Megfigyeléseket végez a gyermekek fejlődési szintjére vonatkozóan. A spontán érés támogatásának tervezése (Alapvető mozgásformák, a beszédmegértés és a beszédprodukció serkentése, a megismerő	

funkciók fejlődésének serkentése, a személyiségfejlődés támogatása, szocializáció, kapcsolatteremtés és játéktevékenység fejlődésének támogatása, önállósági törekvések elősegítése.).

- A tanácsadás gyakorlása olyan helyzetekben, amelyek a bölcsődei életben előfordulnak.
- Beszélgetésvezetési fogások alkalmazása a felnőttekkel folytatott kommunikációban.
- Beszélgetésvezetési gyakorlatok, szerepjátékok. Problémadefiníció és megoldáskeresés, a tanácsadás lépései. Tipikus problémák a kisgyermeknevelésben, és azok megoldásának segítése. Esetmegbeszélések, szerepjátékok, a tanácsadási szituáció gyakorlása.
- Segítő –patronáló rendszerek, igénybevétele, együttműködés más szakemberekkel és a szülőkkel, a szülőcsoportok szervezésének és működtetésének gyakorlati feladatai.
- Tipikus témák a beszélgető szülőcsoportokban, a témák tervezése, felkészülés a beszélgetésvezetésre.

Hallgatói feladatok a gyakorlat során:

- A kisgyermek-megismerés módszertanának gyakorlati alkalmazása. Fejlődési napló vezetése. Esetleírások készítése, ezek alapján fejlesztési koncepció kialakítása a fejlődési mikrofülke szerint. Tapasztalatait és az esettanulmányokat a hallgató portfólióban rögzíti.
- Egyéni tanácsadás gyakorlása kisgyermekes szülők részére, legalább 1 eset végigvezetése és a hallgatói portfólióban történő rögzítése.
- A csoportos beszélgetés vezetése szülőcsoportban, legalább egy ilyen foglalkozás önálló megszervezése, megtervezése és lebonyolítása. Az eredményeket és a folyamatelemzést a hallgatói portfólióban rögzítve.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom**Kötelező irodalom:**

- Dávid Mária: A tanulói személyiség megismerése, a személyiség és képességfejlesztés pedagógiai-pszichológiai és szakterületi módszerei. In: Estefánné Varga Magdolna szerk. Megújuló tananyagtartalmak, módszerek a kompetenciaalapú tanárképzésben. . EKF Líceum Kiadó. Eger, 2011
- Dávid Mária: A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója. Budapest.2012
- Hadnagy József: Gyermekcsoportok létrehozásának és működtetésének módszertani sajátosságai in: Estefánné – Ludányi szerk. Esélyteremtés a pedagógiában szakmódszertani sorozat I. EKF, Eger 2002.
- A bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályai Módszertani levél. Budapest , NRSZH 2012
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja –a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 10. számú melléklete https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM

Ajánlott irodalom:

- Juhász-Baricza Anikó - Keszthelyiné Bajusz Csilla Gyermekgondozás - A bölcsődei kisgyermekgondozás szakmai elmélete és gyakorlata. Kiadói kód: MK-6616
- Golyán Szilvia (2024) Pedagógiai tervezés a bölcsődében. RAABE
- June Thompson (2005). A kisgyermek gondozása. Kezdő szülők kézikönyve. HAJJA BOOK KFT.
- Huba Judit (2022) A kisgyermek ép és eltérő fejlődése- Good Life Books.
- Csóka Éva (2020). Minden napra egy ötlet – kisgyermeknevelőknek. Neteducatio
- Lentner Jánosné (2021). Kisgyermeknevelők kincsesbányája Neteducatio.

Szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemek

a) tudás:

- Rendelkezik a 0-3 éves korú kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani ismeretekkel. Figyelemmel kísérni a gyermek testi, lelki és szociális fejlődését.
- Ismeri az egyéni és csoportos tanácsadás elméleti alapjait, a tanácsadás folyamatát, gyakorlati fogásait, módszereit.

b) képességek:

- Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel, adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza. Képes a gyermekek fejlődésének nyomon követni és dokumentálni, a spontán érési folyamatokat támogatni.
- Rendelkezik az egyéni esetkezelés készségeivel, a szakmai együttműködés készségeivel. Képes a tanult elméleti ismereteket integrálni.

c) attitűdök/nézetek:

- Elkötelezett a 0-3 éves korú gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása iránt.
- Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.
- Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás.
- A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteltetben tartja a kompetenciahatárokat.

d) autonómiája és felelőssége

- Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni.
- Felelősséget vállal a gyermekcsoportért, a rábízott gondozási-nevelési feladatokért.
- Felelős az adatvédelem betartásáért.
- Kompetenciahatárai megtartásával együttműködik az intézmény dolgozóival és a szülőkkel.

Követelmény:

- Aktív részvétel a gyakorlaton.
- A gyakorlat végére követelmény legalább két esetismertetés készítése, és a hallgatói portfólióban való rögzítése, amelyben a korai fejlődést facilitáló munkát mutatja be a hallgató.
- Tanácsadói készségek, módszerek gyakorlása, dokumentálása a portfólióban.
- Az Útmutató szerint portfóliót készítése a félév során végzett feladatokról

Tantárgy felelőse: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin, egyetemi docens

A hallgatók gyakorlati feladatai a VI. félév során

Feladatlista: A VI. félév egybefüggő, külső terephelyen megvalósuló szakmai gyakorlatához, nappali és levelező tagozaton.

A képzés utolsó félévben a hallgatók **saját maguk által választott külső terephelyen**, önállóan, de a terephely tereptanárának irányításával végzik szakmai gyakorlatukat. A választásban célszerű figyelembe venni, hogy arra a településre menjen külső szakmai gyakorlatra, ahol majd dolgozni szeretne.

Választható helyszínek mindkét tagozaton: Bölcsőde, és/vagy alternatív kisgyermek-ellátási intézmény, mint családi bölcsőde, mini bölcsőde, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekotthon.

A gyakorlat ideje:

Nappali tagozatos hallgatók a VI. félévben a nappali tagozatos hallgatók a gyakorlatukat külső gyakorlólhelyen töltik a szorgalmi időszak **első 4 hetében 130 órában** (13*10 óra) kisgyermeknevelői munkarendben, **napi 7 órában**.

A levelező tagozatos hallgatók: Összesen **50 órás külső szakmai gyakorlaton** vesznek részt **külső gyakorlati helyen, kisgyermeknevelői munkarendben napi 7 órában**.

A hallgató a választott gyakorlólhelyre elviszi a felkérő levelet, (1. sz. melléklet), majd a gyakorlólhely befogadó nyilatkozatát (2. sz. melléklet) a félév első tanítási napján leadja a szakfelelősnek, szakkoordinátornak.

A gyakorlati helyen záró gyakorlati vizsgát tesznek. A záróvizsga helyét, időpontját, tereptanár nevét a kurzus oktatójával tudatják (6. sz. melléklet), hogy a gyakorlati záróvizsgán lehetőség szerint az oktató vagy az egyetem más kompetens oktatója részt vehessen. Intézményünk legkésőbb a kiírt időpont előtt öt nappal korábban értesíti az intézmény vezetőjét vagy a tereptanárt arról, ha a záróvizsga időpontjában az egyetemről jelen lesz(nek) oktató(k).

Ezek után az az elkészített portfóliójukat az egyetemen bizottság előtt megvédik.

A külső szakmai gyakorlat ütemezése kapcsolódik az aktuális oktatási naptár ütemezéséhez.

Az aktuális ütemtervben fel kell tüntetni az alábbi tevékenységeket:

- Február első tanítási napja: Felkészítés a portfóliós feladatok elkészítésére
- A külső szakmai gyakorlat kezdete
- A külső szakmai gyakorlat vége.
- Vizsga-előkészítő gyakorlat (nappali tagozat: 1 hét/ levelező: 2 nap)
- Gyakorlati vizsga ideje
- Portfólió leadási határideje (Legalább 1 héttel megelőzi a portfólióvédést)
- Portfólió védés ideje

A külső szakmai gyakorlat alatti munkavégzés összes **időtartama: nappali** tagozatos hallgatóknak **130 óra**, (**Levelező** tagozatos hallgatóknak: **50 óra**), melyet a „Munkanapló” (3. sz. melléklet) elnevezésű nyomtatvánnyal igazoltat a hallgató. Az **egy napra elszámolható gyakorlati idő** nem haladhatja meg a **7 órát**.

A külső gyakorlóhely a gyakorlat teljesítéséről igazolást állít ki, (4. sz. melléklet) és értékeli a hallgató féléves teljesítményét. (6. sz. melléklet)

A külső terephelysín gyakorlati feladatainak teljesítését a hallgató a 3-as, 4-es, 5-ös és 6-os számú, értelemszerűen kitöltött melléklettel igazolja.

A hallgató feladatai a gyakorlat során mindkét tagozaton:

- Ismerje meg az intézmény helyi sajátosságait (intézményi struktúra, tárgyi és személyi feltételek, a nevelőmunka sajátosságai)!
- Tanulmányozza át a gyermekek névsorát, a napirendet, a fektetési és ültetési rendet, a nevelési tervet és a csoportban a gyermekekről vezetett dokumentációt!
- A bölcsőde, ill. az egyéb intézmények napirendjéhez igazodva a képzés keretében elsajátított gyermekellátási alaptevékenységeket felügyelet mellett, fokozódó önállósággal és aktivitással végezze el.
- Tanulja meg a gyakorlatban felismerni és kielégíteni a fejlődő gyermekek szükségleteit, támogatni a gyermekek életkori fejlődését, önállósulási törekvéseit.
- Gyakorolja az intézményi dokumentációk vezetéséhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat.

- Gyakorolja a tanácsadási tevékenységeket. A szülőkkel való kapcsolattartás során gyakorolja a beszélgetésvezetési fogásokat. Legalább egy egyén tanácsadást vezessen végig. Tervezzon meg 3 szülőcsoportos beszélgetést, és ezek közül egyik levezetésébe kapcsolódjon be, majd készítsen róla folyamatelemzést.
- Gyakorolja a spontán érést támogató tevékenységeket; készítsen legalább 2 esettanulmányt, úgy, hogy a féléves spontán érést támogató tevékenységét is mutassa be benne.
- A gyakorlati terepeken szerzett tapasztalatait a hallgatói portfólióban dokumentálja.
- Vegyen részt az 1 hetes (lev.: 2 nap) vizsga-előkészítő gyakorlaton a kijelölt terephelyen vagy a választott külső helyszínen, majd a gyakorlati vizsgán. A gyakorlati vizsgán nyújtott teljesítmény értékelése a 7. sz. melléklet alapján történik.
- A portfólióját határidőre adja le és védje meg. A portfólió és a portfólióvédelem eredményének értékelése a 8-as számú melléklet alapján történik.

A portfólió tartalma mindkét tagozaton:

- I. Bevezető:
 - a. helyzetfelmérés – az intézmény bemutatása, a SNI fejlesztést, ill. spontán érést, valamint tanácsadást elősegítő tevékenység elemzése
 - b. szakmai életút bemutatása, és további tervek
- II. Tanácsadási feladatok
 - a. elméleti bevezetés a tanácsadásról, és a korosztály-specifikus tanácsadási feladatokról
 - b. szülőcsoportos beszélgetések (3 db.) féléves tervének elkészítése, és egy szülőcsoportos beszélgetés levezetésében aktív részvétel, és annak folyamatelemzése
 - c. egyéni tanácsadási eset ismertetése,
- III. Korai fejlesztés gyakorlathoz kapcsolódó feladatok:
 - a. elméleti bevezetés a spontán érés támogatásáról
 - b. tájékozódás a gyakorlólhely környezetében fellelhető korai fejlesztési lehetőségekről.
 - c. kapcsolatfelvétel egy korai fejlesztést végző szakemberrel. Interjú készítése korai fejlesztést végző gyógypedagógussal, vagy a korai fejlesztésben együttműködő szakmai szervezet szakemberével
 - d. esetismertetés: kettő, bölcsődés korú gyermek spontán éréseinek támogatásáról., az esetbemutatás a gyermek-megismerési módszerek alkalmazásával, a spontán érés támogatása keretében tanult lépéseknek megfelelően történjen, és az egyik esettanulmány a gyakorlat végére elért szint bemutatását szolgáló hatásvizsgálatot is tartalmazza.
- IV. Önreflexió
- V. Irodalomjegyzék
- VI. Mellékletek:

A külső szakmai gyakorlat tanegységeinek értékelése a gyakorlati vizsga és a portfólióvédés eredményei alapján történik. (7. és 8. sz. mellékletek) A portfólióvédésen legalább 2 tagú bizottság előtt ad bizonytságot a hallgató a szakmai felkészültségéről, és arról, hogy a gyakorlati feladatokat a külső szakmai gyakorlólhelyen megfelelő színvonalon elvégezte.

Mellékletek

1. sz. melléklet: Felkérő levél

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
---	---

FELKÉRÉS

Tisztelt Intézményvezető Úr/Asszony!

Azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, szíveskedjék lehetővé tenni, hogy a Tokaj – Hegyalja Egyetem „Csecsemő- és kisgyermek nevelő” BA szakos, **nappali/levelező** tagozatos hallgató(k) a ... **félévi órás szakmai gyakorlatot** az Önök intézményében teljesíthessék.

A gyakorlatra jelentkező hallgató(k) neve, lakcíme:

.....
.....
.....
.....
.....

Segítő támogatását előre is köszönjük.

Sárospatak, 20.....

Tisztelettel:

**Dr. Toma Kornélia egyetemi docens,
Intézetigazgató**

2. sz. melléklet: Befogadó nyilatkozat

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
---	---

Befogadó nyilatkozat

Fogadó intézmény neve és címe

.....
.....

Hozzájárulok, hogy az alább megjelölt „Csecsemő- és kisgyermek nevelő” BA szakos, nappali/levelező tagozatos hallgató intézményünkben a félévi szakmai gyakorlatot.....óránban teljesítse.

A hallgató neve:.....

Évfolyam, szak:.....

.....
dátum

.....
Intézményvezető

3. sz. melléklet: Munkanapló

[illegible]

4. sz. melléklet: „Igazolás a szakmai gyakorlat teljesítéséről”

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
---	---

Igazolás a külső szakmai gyakorlat teljesítéséről

Fogadó intézmény neve és címe

.....
.....

Igazolom, hogy az alább megjelölt. „Csecsemő- és kisgyermek nevelő” BA szakos,
nappali/levelező tagozatos hallgató intézményünkben a**félévi szakmai gyakorlatot**
.....óránban teljesítette.

A hallgató neve:.....

Évfolyam, szak:.....

.....
dátum

.....
Intézményvezető

5. sz. melléklet: Külső szakmai gyakorlat értékelőlap

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
--	---

Külső szakmai gyakorlat értékelőlap
Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA képzés

A hallgató neve:

A gyakorlat időpontja:

A bölcsődei szakmai gyakorlat megfigyelési szempontjai és ponthatárai	Elért pontszám
Kommunikáció és kapcsolatteremtés Gyermekkel (Max. 10 pont)	
Kommunikáció és kapcsolatteremtés Felnőttekkel (Max. 10 pont)	
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége Fürdőszobai tevékenység (Max 10 pont)	
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége Étkeztetés (Max. 10 pont)	
Gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége Öltözködési műveletek (Max 10 pont)	
Kötetlen játéktevékenység támogatása (Max 10 pont)	
A bölcsődei gyakorlat összegző értékelése (maximum 60 pont)	

Elégtelen: 0-29 pont:

Elégséges: 30-37 pont:

Közepes: 38-45 pont:

Jó: 46 – 53 pont

Jeles: 54-60 pont

.....

Tereptanár

6. sz. melléklet: A záró gyakorlat ideje, helye

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
---	---

Záró szakmai gyakorlat ideje, helye

Igazolom, hogy az alább megjelölt. „Csecsemő- és kisgyermek nevelő” BA szakos, **nappali/levelező** tagozatos hallgató intézményünkben a **záró szakmai gyakorlati vizsgát** a következő helyen és időpontban teljesíti:

A hallgató neve:.....

Évfolyam, szak:.....

A záró gyakorlat ideje (dátum, pontos időponttól-ig):.....

Záró gyakorlat helye:

Az intézmény neve és címe:

A bölcsődei csoport neve:.....

Az intézményvezető neve, e-mail címe, telefonszáma:

A tereptanár neve, e-mail címe, telefonszáma:

.....
dátum

.....
Intézményvezető

Megjegyzés: Intézményünk legkésőbb a kiírt időpont előtt öt nappal korábban értesíti az intézmény vezetőjét vagy a tereptanárt arról, ha a záróvizsga időpontjában az egyetemről jelen lesz(nek) kompetens oktató(k).

7. sz. melléklet: Záró gyakorlati vizsga pontozólapja

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
---	---

Záró gyakorlati vizsga pontozólap
Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA képzés
Összefüggő komplex gyakorlat

A hallgató neve:

Zárógyakorlat időpontja:

Gyakorlati vizsga megfigyelési szempontjai és ponthatárai	Elért pontszám
Kommunikáció és kapcsolatteremtés (max 10 pont)	
Nevelési-gondozási feladatok kivitelezésének szakszerűsége (max 10 pont)	
Helyzetfelismerés, konfliktuskezelés, problémamegoldás: (max 10 pont)	
Gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vétele, a nevelői tevékenység igazítása a kisgyermek szükségleteihez (max 10 pont)	
Pontos szakszerű munkavégzés a gyakorlat tartama alatt (max 10 pont)	
A gyakorlati vizsga összegző értékelése (maximum 50 pont)	

Aláírás:

.....

gyakorlatvezető

8. sz. melléklet: Portfólió értékelő lap

TOKAJ-HEGYALJA EGYETEM 3950 Sárospatak, Eötvös út 7. Tel.: +36 47 513-000 E-mail: titkarsag@unithe.hu Web: https://www.unithe.hu/	
--	---

Portfólió értékelő lap Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA képzés

A hallgató neve:

Portfólióvédés időpontja:

Portfóliót értékelő aláírása.....

Portfólió tartalmi mutatók és ponthatárok	Elért pontszám:
Helyzetfelmérés: az intézmény bemutatása, /spontán érést, és tanácsadást elősegítő tevékenység elemzése (max 5 pont)	
Korosztály-specifikus tanácsadási feladatok számbavétele, (max 5 pont)	
Szülőcsoportos beszélgetések féléves tervének elkészítése, egy szülőcsoportos beszélgetés folyamat elemzése (max 5 pont)	
Egyéni tanácsadási eset ismertetése (max 5 pont)	
Elméleti bevezetés a spontán érést támogatásáról (max 5 pont)	
Interjú korai fejlesztést végző gyógypedagógussal, vagy a korai fejlesztésben együttműködő szakmai szervezetek és szakemberek (max. 5 pont)	
Esetismertetés: bölcsődés korú gyermek spontán éréseinek támogatásáról (max 10 pont)	
Önreflexió (max 2 pont)	
Irodalomjegyzék: (max 4 pont)	
Formai megjelenítés: (max. 4 pont)	
Összesen elért pontszám portfólió: (max. 50 pont)	

Portfólió prezentáció és védés	
A portfólió bemutatásának tartalma, szakszerűsége (max 20 pont)	
Szemléltető eszközök használata, humán demonstráció (max. 15 pont)	
Vitakészség és szakmai kompetencia (max. 15 pont)	
Összesen prezentáció (max. 50)	
Portfólió összegző értékelése (maximum 100 pont)	
A gyakorlati vizsga összegző értékelése: (maximum 50 pont)	
Szakmai terepgyakorlatok összesített pontszáma:	

Ponthatárok:

jeles: 88 – 100 pont

jó: 76 – 87 pont

közepes: 63 – 75 pont

elégséges: 51 – 62 pont

elégtelen: 0 – 50 pont

A szakmai terepgyakorlatok minősítése, a záró értékelés érdemjegye:

Összefüggő komplex gyakorlat.....

.....

gyakorlatvezető

